

Thủ tướng Phạm Minh Chính: Dữ liệu phải lên sàn giao dịch

19:09 01/11/2025

Chiều 1/11, chủ trì cuộc làm việc về xây dựng hành lang pháp lý, chính sách và thể chế để thúc đẩy hình thành và phát triển sàn dữ liệu Việt Nam, Thủ tướng Phạm Minh Chính nêu rõ phương châm: "Dữ liệu lên sàn, Nhà nước kiến tạo, doanh nghiệp tiên phong, công tư đồng hành, thị trường dẫn dắt, đất nước giàu mạnh, nhân dân hạnh phúc" và yêu cầu cơ bản hoàn thành cơ sở pháp lý, cố gắng vận hành thử sàn dữ liệu Việt Nam ngay trong tháng 11 này.

Thủ tướng phát biểu kết luận cuộc làm việc về xây dựng hành lang pháp lý, chính sách và thể chế để thúc đẩy hình thành và phát triển sàn dữ liệu Việt Nam. (Ảnh: VGP/Nhật Bắc)

Chiều 1/11, tại trụ sở Chính phủ, Thủ tướng Phạm Minh Chính chủ trì cuộc làm việc với Bộ Công an và các bộ, ngành liên quan về xây dựng hành lang pháp lý, chính sách và thể chế để thúc đẩy hình thành và phát triển sàn dữ liệu Việt Nam.

Tại cuộc làm việc, các đại biểu đã trao đổi, thảo luận về thực trạng phát triển sản phẩm số trên thế giới; kinh nghiệm phát triển sản phẩm số của các nước; tình hình phát triển sản phẩm số tại Việt Nam; định hướng phát triển sản phẩm số trong tổng thể mục tiêu phát triển kinh tế số quốc gia; nêu các kiến nghị, đề xuất phát triển sản phẩm số.

Nền kinh tế số của Việt Nam có thể đạt 90-200 tỷ USD vào năm 2030

Các báo cáo, ý kiến tại cuộc họp cho thấy, nền kinh tế số toàn cầu đang trong giai đoạn mở rộng mạnh mẽ. Theo hãng nghiên cứu Statista (Đức), các sản phẩm số thế giới tăng trưởng mạnh mẽ với tổng giá trị lên tới 344 tỷ USD vào năm 2024 và có thể lên tới 655 tỷ USD vào năm 2029, tập trung chủ yếu tại khu vực Bắc Mỹ và châu Á Thái Bình Dương.

Liên minh châu Âu ước tính giá trị kinh tế số của khối dự kiến sẽ tăng lên 640 tỷ Euro vào năm 2025, tương đương 4,8% GDP. Trung Quốc đang tích cực xây dựng hệ sinh thái số với giá trị giao dịch số ước tính đạt 204,6 tỷ nhân dân tệ vào năm 2025. Singapore, với lợi thế là trung tâm công nghệ khu vực, đã phát triển kinh tế số đóng góp 17,7% vào tổng sản phẩm quốc nội vào năm 2023, tăng trưởng gần gấp đôi so với mức 13% năm 2017.

Thủ tướng nhấn mạnh các định hướng, quan điểm trong phát triển sản phẩm số tại Việt Nam. (Ảnh: VGP/Nhật Bắc)

Tại Việt Nam, riêng thị trường số năm 2024 ước tính đạt khoảng 1,57 tỷ USD, dự báo tới năm 2030 sẽ đạt khoảng 3,53 tỷ USD, với tốc độ tăng trưởng

khoảng 14,2%. Nền kinh tế số của Việt Nam được kỳ vọng đạt khoảng 45 tỷ USD vào năm 2025 và có thể đạt trong khoảng 90-200 tỷ USD vào năm 2030, khẳng định tiềm năng to lớn của thị trường dữ liệu và vai trò quan trọng của sản phẩm dữ liệu trong tổng thể chiến lược phát triển kinh tế số quốc gia.

Xu hướng chung trên thế giới hiện nay là các quốc gia đều đặt kinh tế dữ liệu vào vị trí ưu tiên trong chiến lược phát triển quốc gia. Các nền kinh tế phát triển và đang phát triển đều đẩy mạnh đầu tư vào hạ tầng dữ liệu, xây dựng khung pháp lý về quản trị và chia sẻ dữ liệu, đồng thời tạo lập thị trường dữ liệu để thúc đẩy việc lưu thông và tạo giá trị từ dữ liệu. Cuộc cạnh tranh về dữ liệu đã trở thành một chiến trường mới trong bối cảnh địa chính trị và kinh tế toàn cầu.

Tại Việt Nam, thời gian qua, Đảng và Nhà nước đã ban hành các chủ trương, chính sách thúc đẩy phát triển ngành dữ liệu, xây dựng sản phẩm dữ liệu phục vụ chuyển đổi số quốc gia, phát triển Chính phủ số, kinh tế số, xã hội số. Trong đó, chuyển đổi số quốc gia, phát triển cơ sở dữ liệu quốc gia và chuyên ngành, tích hợp, đồng bộ, lưu trữ, chia sẻ, phân tích, khai thác, điều phối dữ liệu tại Cơ sở dữ liệu tổng hợp quốc gia đã đạt được một số kết quả tích cực.

Luật Dữ liệu đã quy định về trung gian dữ liệu, sản phẩm dữ liệu, trách nhiệm bảo vệ dữ liệu và quyền của chủ thể dữ liệu, chủ sở hữu dữ liệu; bước đầu tạo lập khuôn khổ pháp lý thúc đẩy chia sẻ, phân tích, tổng hợp, giao dịch dữ liệu. Chính phủ đã giao Bộ Công an xây dựng sản phẩm dữ liệu tại Trung tâm Dữ liệu quốc gia, với mục tiêu là hình thành sản phẩm dữ liệu quốc gia, thúc đẩy phát triển kinh tế dữ liệu.

Thủ trưởng Bộ Công an Nguyễn Văn Long phát biểu.(Ảnh: VGP/Nhật Bắc)

Trên cơ sở phân tích thực trạng và bài học kinh nghiệm quốc tế, Bộ Công an đề xuất một số định hướng chiến lược để phát triển sản phẩm dữ liệu tại Việt Nam, gồm: Hoàn thiện mô hình kinh tế dữ liệu; tiếp tục xây dựng khung pháp lý toàn diện về phát triển và quản lý sản phẩm dữ liệu; bảo đảm an ninh, an toàn dữ liệu trong hoạt động sản phẩm giao dịch; phát triển mô hình hợp tác công-tư trong lĩnh vực dữ liệu; tăng cường phát triển nguồn nhân lực và hợp tác quốc tế.

Sản phẩm giao dịch dữ liệu: Những lợi ích chiến lược toàn diện

Phát biểu kết luận, nhấn mạnh tầm quan trọng, ý nghĩa chiến lược của dữ liệu trong kỷ nguyên số, Thủ tướng giao Văn phòng Chính phủ phối hợp với Bộ Công an tiếp thu các ý kiến, hoàn thiện trình ban hành thông báo kết luận cuộc họp.

Dành thời gian phân tích về yêu cầu làm mới các động lực tăng trưởng mới, trong đó có kinh tế số, kinh tế dữ liệu, Thủ tướng khẳng định dữ liệu là tài nguyên chiến lược, là tư liệu sản xuất mới sau đất đai, lao động, vốn và công nghệ, có cơ sở dữ liệu Việt Nam thì mới có trí tuệ nhân tạo Việt Nam.

Thiếu tướng Nguyễn Ngọc Cương, Giám đốc Trung tâm Dữ liệu quốc gia phát biểu. (Ảnh: VGP/Nhật Bắc)

Theo Thủ tướng, hiện chúng ta đang có một khối lượng dữ liệu khổng lồ nhưng đang bị phân tán, phân mảnh, "đang ngủ yên chứ chưa được đánh thức", chưa được khai thác; đặt ra yêu cầu kích hoạt được nguồn tài nguyên dữ liệu. Do đó,

việc xây dựng và phát triển sàn dữ liệu trong giai đoạn hiện nay là một nhiệm vụ tất yếu, khách quan, nhằm đánh thức và bổ sung nguồn lực của đất nước cho phát triển kinh tế-xã hội.

Thủ tướng nhấn mạnh, việc xây dựng thành công sàn giao dịch dữ liệu tại Việt Nam sẽ mang lại những lợi ích chiến lược toàn diện.

Theo đó, sẽ hình thành một loại thị trường mới, thị trường giao dịch dữ liệu có giá trị gia tăng cao; đóng góp trực tiếp vào tăng trưởng kinh tế, góp phần nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia, năng lực cạnh tranh của doanh nghiệp.

Cùng với đó, phát triển hệ sinh thái dịch vụ dữ liệu, thúc đẩy phát triển một thị trường dịch vụ dữ liệu chuyên nghiệp, hiện đại, mang tầm quốc tế, khu vực, kiến tạo ra các mô hình kinh doanh mới dựa trên cơ sở dữ liệu; đa dạng hóa hoạt động sản xuất, kinh doanh của người dân và doanh nghiệp.

Thủ trưởng Bộ Tài chính Trần Quốc Phương phát biểu. (Ảnh: VGP/Nhật Bắc)

Đồng thời, giúp phát triển công nghệ và đổi mới sáng tạo, cung cấp nguyên liệu dữ liệu chất lượng cao, đa dạng, được chuẩn hóa cho việc phát triển và ứng dụng trí tuệ nhân tạo, kết nối các kho dữ liệu đang bị phân tán, phân mảnh, thúc đẩy thu hút đầu tư, nguồn vốn ngoài nhà nước.

Về nâng cao năng lực quản trị quốc gia, việc hình thành sàn dữ liệu sẽ đẩy nhanh quá trình chuẩn hóa, minh bạch hóa, liên thông, kết nối và tái sử dụng dữ liệu của các cơ quan nhà nước, giữa khu vực công và khu vực tư, giữa trong

nước và ngoài nước, kết hợp nguồn lực bên trong, nguồn lực bên ngoài, nguồn lực quốc gia với nguồn lực quốc tế; hoạch định chính sách dựa trên bằng chứng, tối ưu hóa được cung cấp dịch vụ công, tăng cường năng lực giám sát, đánh giá và dự báo, thúc đẩy minh bạch và trách nhiệm giải trình...

Về an ninh, chủ quyền và vị thế quốc gia, việc này góp phần phát triển nền kinh tế độc lập, tự chủ gắn với hội nhập quốc tế sâu rộng, hiệu quả; bảo vệ an ninh dữ liệu quốc gia và thực thi chủ quyền dữ liệu trên không gian mạng; nâng tầm vị thế của Việt Nam trong mạng lưới dữ liệu toàn cầu.

Thủ tướng dành thời gian phân tích rõ các cơ sở chính trị, pháp lý để xây dựng thành công sàn giao dịch dữ liệu tại Việt Nam, trong đó có Nghị quyết 57 của Bộ Chính trị; Luật Dữ liệu của Quốc hội; Kế hoạch 02 của Ban Chỉ đạo Trung ương về phát triển khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số quốc gia; các nghị quyết, nghị định của Chính phủ và các Quyết định của Thủ tướng Chính phủ.

Đại diện Tập đoàn Công nghiệp Viễn thông Quân đội phát biểu. (Ảnh: VGP/Nhật Bắc)

Bên cạnh đó, theo Thủ tướng, còn nhiều vấn đề hạn chế, bất cập về thể chế, chính sách, khung pháp lý, nhân lực... liên quan sàn dữ liệu cần được nhìn nhận và có giải pháp khắc phục thời gian tới.

Theo đó, thể chế, chính sách, khung khổ pháp lý cho khai thác, chia sẻ, giao dịch dữ liệu còn đang trong giai đoạn đầu, cần phải hoàn thiện, nhất là về

quyền sở hữu, định giá, thương mại hóa dữ liệu và cấp phép hoạt động sàn dữ liệu.

Hiện nay phần lớn dữ liệu do Nhà nước, doanh nghiệp và người dân tạo ra vẫn chưa được khai thác, kết nối, chia sẻ và thương mại hóa cho có hiệu quả. Chưa hình thành được nền kinh tế dữ liệu; thị trường giao dịch dữ liệu còn nhiều rào cản, còn đang manh mún, nhỏ lẻ, chia cắt.

Hạ tầng dữ liệu quốc gia còn thiếu và chưa đồng bộ; dữ liệu vẫn bị phân tán trong các hệ thống riêng lẻ, thiếu kết nối, thiếu tiêu chuẩn chung, gây lãng phí và cản trở việc khai thác, chia sẻ.

Cùng với đó, phải chú trọng chuẩn hóa về bảo mật, về xác thực và truy vết dữ liệu, đảm bảo niềm tin cho người dân và doanh nghiệp khi tham gia vào thị trường dữ liệu.

Thủ tướng nhấn mạnh các định hướng, quan điểm trong phát triển sàn dữ liệu tại Việt Nam.

Thứ nhất, việc xây dựng sàn dữ liệu tại Việt Nam phải đổi mới từ tư duy, nhận thức đến hành động, thể hiện tầm nhìn chiến lược, với quyết tâm chính trị cao, sự đồng lòng, nhất trí của cả hệ thống chính trị, sự phối hợp chặt chẽ của các bộ, ngành, địa phương, sự ủng hộ tham gia tích cực của cộng đồng, doanh nghiệp và nhân dân.

Đại diện Mobifone phát biểu. (Ảnh: VGP/Nhật Bắc)

Thứ hai, phải tiến hành theo lộ trình phù hợp, khoa học, bài bản, trên tinh thần là vừa làm vừa rút kinh nghiệm, hoàn thiện dần; không cầu toàn, không nóng vội, không bỏ lỡ cơ hội; nhìn xa, trông rộng, nghĩ sâu, làm lớn; đã làm là phải thành công, đồng thời phải quản lý rủi ro.

Thứ ba, sàn giao dịch dữ liệu không phải là kho dữ liệu hay là chợ dữ liệu thông thường chỉ để mua bán thông tin, mà phải là nền tảng cung cấp tài nguyên, nâng cao giá trị dữ liệu, nâng cao giá trị gia tăng của dữ liệu để phục vụ nghiên cứu, khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo, quản trị quốc gia, phát triển kinh tế-xã hội. Hình thành hệ sinh thái dữ liệu, phát triển các sản phẩm, dịch vụ liên quan đến dữ liệu, tạo nền tảng cho phát triển trí tuệ nhân tạo, chuyển đổi số quốc gia.

Thứ tư, phát triển sàn giao dịch dữ liệu với thể chế là tiên phong, hạ tầng là nền tảng, công nghệ là đột phá, nhân lực là then chốt, hiệu quả là động lực. Chỉ khi thể chế thông thoáng, hạ tầng thông suốt, công nghệ hiện đại, tiêu chuẩn thống nhất, nhân lực trình độ cao thì mới hội tụ được các nguồn dữ liệu tin cậy, chất lượng cao để xây dựng, vận hành và phát triển hiệu quả sàn dữ liệu.

Thứ năm, xác định an ninh, an toàn dữ liệu là yêu cầu xuyên suốt, điều kiện tiên quyết để thúc đẩy phát triển thị trường dữ liệu. Coi an ninh, an toàn, bảo mật dữ liệu là nguyên tắc cốt lõi, không thể thay đổi để thúc đẩy phát triển thị trường dữ liệu nhanh nhưng bền vững, an toàn.

Đồng thời, sàn dữ liệu phải được hoạt động thông suốt, liên tục, công khai, minh bạch và phải có cơ chế theo dõi, giám sát hiệu quả và tuân thủ pháp luật Việt Nam và hài hòa hóa với pháp luật, thông lệ quốc tế.

Chính sách phải mang đột phá, đẩy mạnh cơ chế sandbox

Về các yêu cầu đặt ra, Thủ tướng nêu rõ, thứ nhất là xây dựng và thực thi chính sách phát triển sàn giao dịch dữ liệu phải mang tính đột phá, đẩy mạnh cơ chế thử nghiệm có kiểm soát(sandbox) cho các vấn đề mới nhưng phải đảm bảo khung khổ pháp lý đồng bộ, đáp ứng yêu cầu thực tiễn, bảo vệ quyền lợi, ích chính đáng và hợp pháp của các chủ thể tham gia.

Thứ hai, tạo mọi điều kiện thuận lợi để các chủ thể tham gia với thủ tục hành chính, quy định kinh doanh thông thoáng, không để xảy ra tình trạng "trên trời dưới đất"; tăng hậu kiểm và giảm tiền kiểm.

Thứ ba, đảm bảo cân bằng lợi ích giữa Nhà nước, doanh nghiệp và người dân, với tinh thần lợi ích hài hòa, rủi ro chia sẻ; đảm bảo quyền tài sản, đảm bảo tự do sáng tạo trong kinh doanh.

Thứ tư, có cơ chế giám sát, quản lý rủi ro ngay từ đầu vào để đảm bảo an ninh, an toàn dữ liệu và tuyệt đối tuân thủ các quy định pháp luật về dữ liệu, bảo vệ dữ liệu cá nhân.

Thứ năm, tham khảo các bài học kinh nghiệm quốc tế, từ đó định hướng xây dựng các chính sách ưu đãi đột phá, đặc thù phù hợp với điều kiện Việt Nam.

Các đại biểu tham dự cuộc họp - Ảnh: VGP/Nhật Bắc

Yêu cầu phần đầu trong tháng 11 này là phải hình thành, vận hành được sàn giao dịch dữ liệu, Thủ tướng chỉ rõ những phương hướng, nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu thời gian sắp tới.

Về phương hướng, Thủ tướng yêu cầu quán triệt phương châm, tinh thần 28 chữ: "Dữ liệu lên sàn, Nhà nước kiến tạo, doanh nghiệp tiên phong, công tư đồng hành, thị trường dẫn dắt, đất nước giàu mạnh, nhân dân hạnh phúc". Quyết tâm phải rất cao, nỗ lực phải rất lớn và hành động phải rất quyết liệt; phân công phải 6 rõ: Rõ người, rõ việc, rõ thời gian, rõ trách nhiệm, rõ thẩm quyền, rõ sản phẩm.

Chúng ta phải hoàn thiện thể chế, cơ chế, chính sách để phát triển, bảo vệ và khai thác, sử dụng hiệu quả cơ sở dữ liệu; xây dựng hạ tầng đồng bộ, kết nối; quản trị thông minh; nguồn nhân lực chất lượng cao; có nguồn lực để đầu tư.

Về các nhóm nhiệm vụ, giải pháp cụ thể, Thủ tướng giao Bộ Công an chủ trì, phối hợp với các cơ quan rà soát, bổ sung, hoàn thiện thể chế. Trong đó, tạo khung khổ pháp lý đồng bộ, thông thoáng, công khai, minh bạch để bảo đảm

vận hành sàn giao dịch dữ liệu, cơ bản hoàn thành trong tháng 11 này.

Cùng với đó, nghiên cứu cơ chế, chính sách đặc thù về hợp tác công tư, hoàn thành trong năm 2025, trong đó hợp tác về đầu tư, mua sắm, quản lý, sử dụng tài sản, phục vụ hoạt động liên doanh, liên kết, hợp tác phát triển sản phẩm, dịch vụ về dữ liệu phục vụ phát triển kinh tế xã hội.

Đề xuất cơ chế đột phá cho hoạt động sáng tạo, khai thác dữ liệu từ trung tâm dữ liệu quốc gia, hoàn thành trong năm 2025. Nghiên cứu xây dựng quy định, hướng dẫn về định giá dữ liệu, xây dựng cơ chế giám sát, kiểm định giá dữ liệu trên sàn giao dịch và cơ chế giải quyết tranh chấp liên quan đến giá dữ liệu, hoàn thành trong quý I năm 2026.

Về sàn giao dịch dữ liệu, Thủ tướng nêu rõ trước mắt, giao Bộ Công an chủ trì, phối hợp với các bộ, ngành liên quan tập trung nghiên cứu và triển khai vận hành thử nghiệm, cố gắng vận hành thử ngay trong tháng 11. Bộ Công an cũng được giao nhiệm vụ thực hiện thẩm định, cấp phép hoạt động.

Về hạ tầng, Thủ tướng giao Bộ Khoa học và Công nghệ xây dựng cơ chế đặt hàng, giao nhiệm vụ khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo cho các đơn vị sự nghiệp công lập, các tổ chức, doanh nghiệp nội địa, hỗ trợ hình thành doanh nghiệp công nghệ chiến lược quy mô lớn, hoàn thành trong quý 2 năm 2026.

Bộ Công Thương xây dựng phương án bảo đảm cung ứng đầy đủ, ổn định nguồn năng lượng cho trung tâm dữ liệu, ưu tiên nguồn năng lượng xanh, sạch cho trung tâm dữ liệu quốc gia.

Bộ Công an xây dựng khung tiêu chuẩn kỹ thuật thống nhất cho các tổ chức doanh nghiệp để đảm bảo an ninh dữ liệu, hoàn thành trong tháng 6 năm 2026. Nghiên cứu mở rộng quy mô hạ tầng lưu trữ của Trung tâm Dữ liệu quốc gia số 1, trong đó có ưu tiên sàn giao dịch dữ liệu, phấn đấu hoàn thành trong tháng 11 này.

Đẩy mạnh và ưu tiên triển khai các công nghệ chiến lược hiện đại, nhất là mô hình ngôn ngữ lớn, trợ lý ảo quốc gia, công nghệ chuỗi khối, trung tâm tính toán hiệu năng cao tại Trung tâm Dữ liệu quốc gia. Tiếp tục triển khai các Trung tâm Dữ liệu quốc gia số 2, 3. Nghiên cứu, đề xuất bổ sung các vi phạm về quyền sở hữu dữ liệu, vi phạm liên quan đến cơ sở dữ liệu vào Bộ luật Hình sự.

Về nhân lực, Bộ Giáo dục và Đào tạo xây dựng kế hoạch đào tạo, nhất là nhân lực chất lượng cao về dữ liệu, hoàn thành trong năm 2025 để triển khai từ năm 2026.

Bộ Khoa học và Công nghệ, Bộ Công an xây dựng đề án ươm tạo, hỗ trợ các doanh nghiệp khởi nghiệp, triển khai các chương trình nghiên cứu, phát triển các sản phẩm dịch vụ dữ liệu, giải pháp phát triển sàn giao dịch dữ liệu, kinh tế dữ liệu; cố gắng hoàn thành trong quý 2 năm 2026. Xây dựng cơ chế, chính sách, phương án thu hút chuyên gia dữ liệu trong nước và ngoài nước.

Bộ Tài chính bố trí đủ nguồn ngân sách trong xây dựng, triển khai vận hành sàn dữ liệu và nâng cấp, mở rộng quy mô trung tâm dữ liệu quốc gia.

Đối với Hiệp hội Dữ liệu quốc gia, tổ chức, doanh nghiệp ở trong nước, Thủ tướng đề nghị tích cực tham gia sàn giao dịch dữ liệu quốc gia, tăng cường hợp tác, đồng hành với các bộ, ngành, địa phương trong phát triển thị trường dữ liệu. Phát huy vai trò cầu nối, liên kết hợp tác với các doanh nghiệp, mạng lưới và thị trường dữ liệu quốc tế.

Thủ tướng nhấn mạnh, việc xây dựng sàn giao dịch dữ liệu là một việc mới, rất khó, chưa có tiền lệ, nhưng không thể không làm; dữ liệu là một loại tài sản, một loại tài nguyên thì phải tuân thủ quy luật thị trường, có giao dịch và có giá trị gia tăng rất cao; nên các bộ, ngành, cơ quan "chỉ bàn làm, chỉ bàn tiến, không bàn lùi", tích cực, chủ động triển khai các công việc theo chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và phối hợp chặt chẽ, tạo ra sức mạnh chung, hình thành sàn giao dịch dữ liệu Việt Nam càng sớm càng tốt, tất cả vì lợi ích quốc gia, dân tộc, lợi ích của nhân dân và doanh nghiệp.

Theo chinhphu.vn